

Adaptace na klimatickou změnu na lokální úrovni - Základní výstupy výzkumu

Pavel Šaradín

pavel.saradin@upol.cz

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

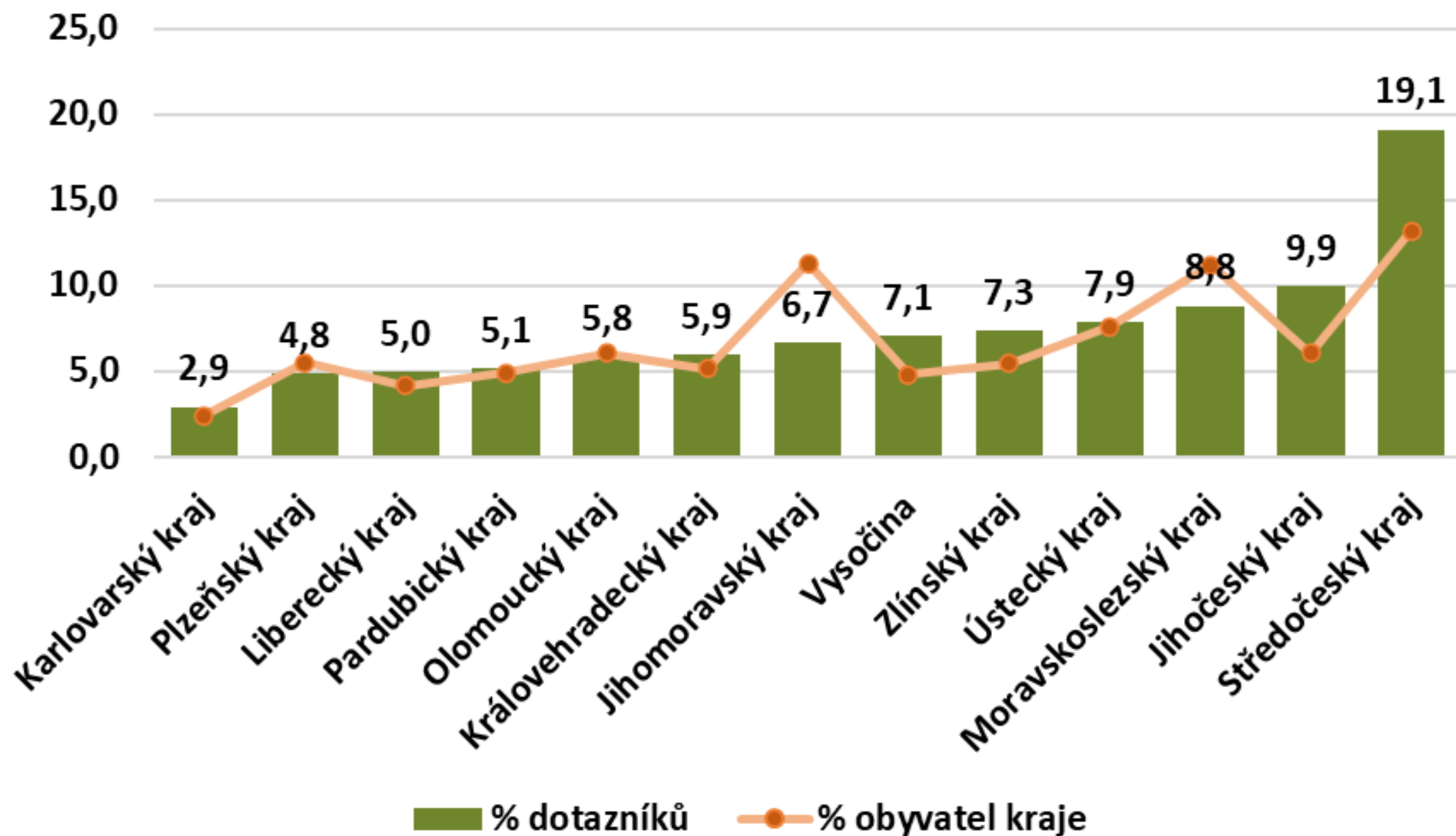

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

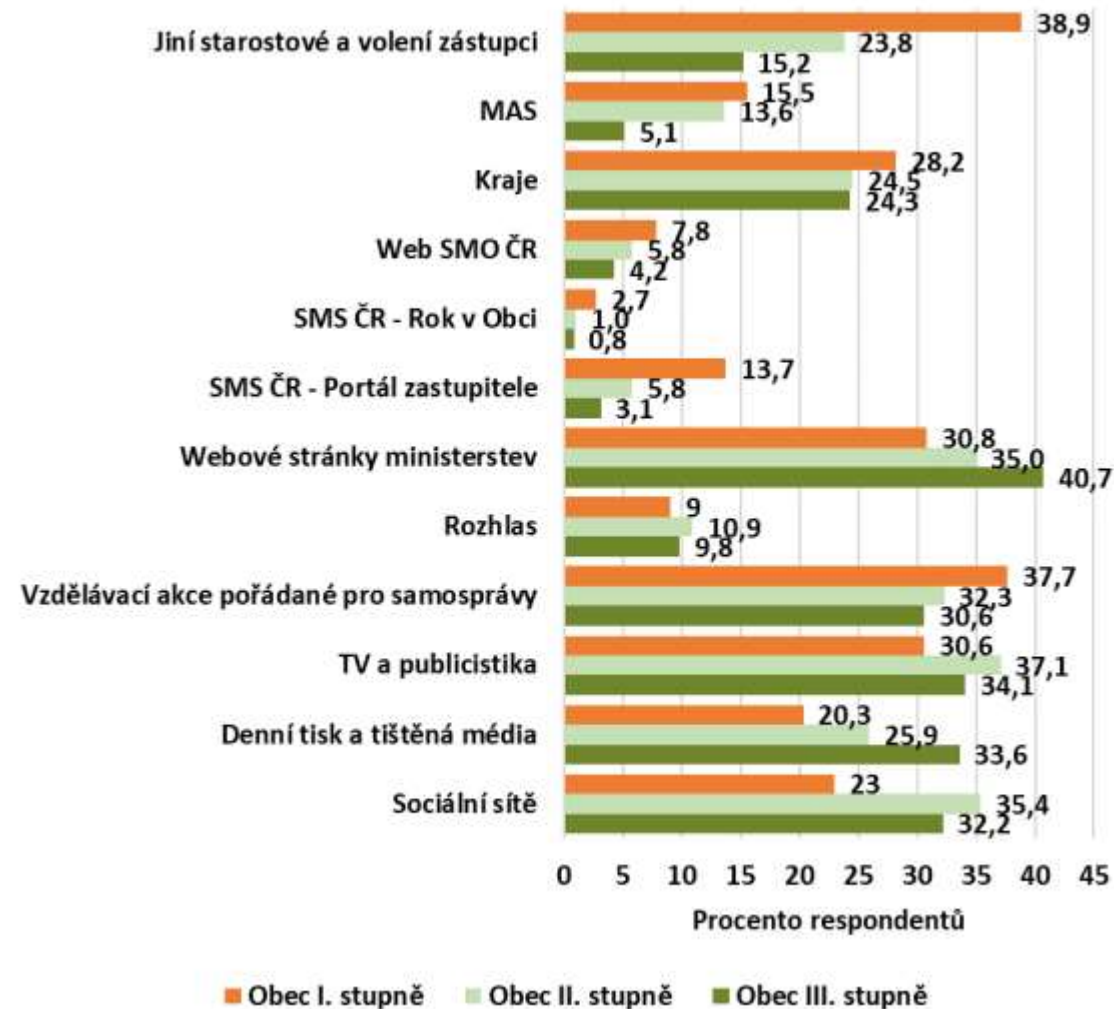
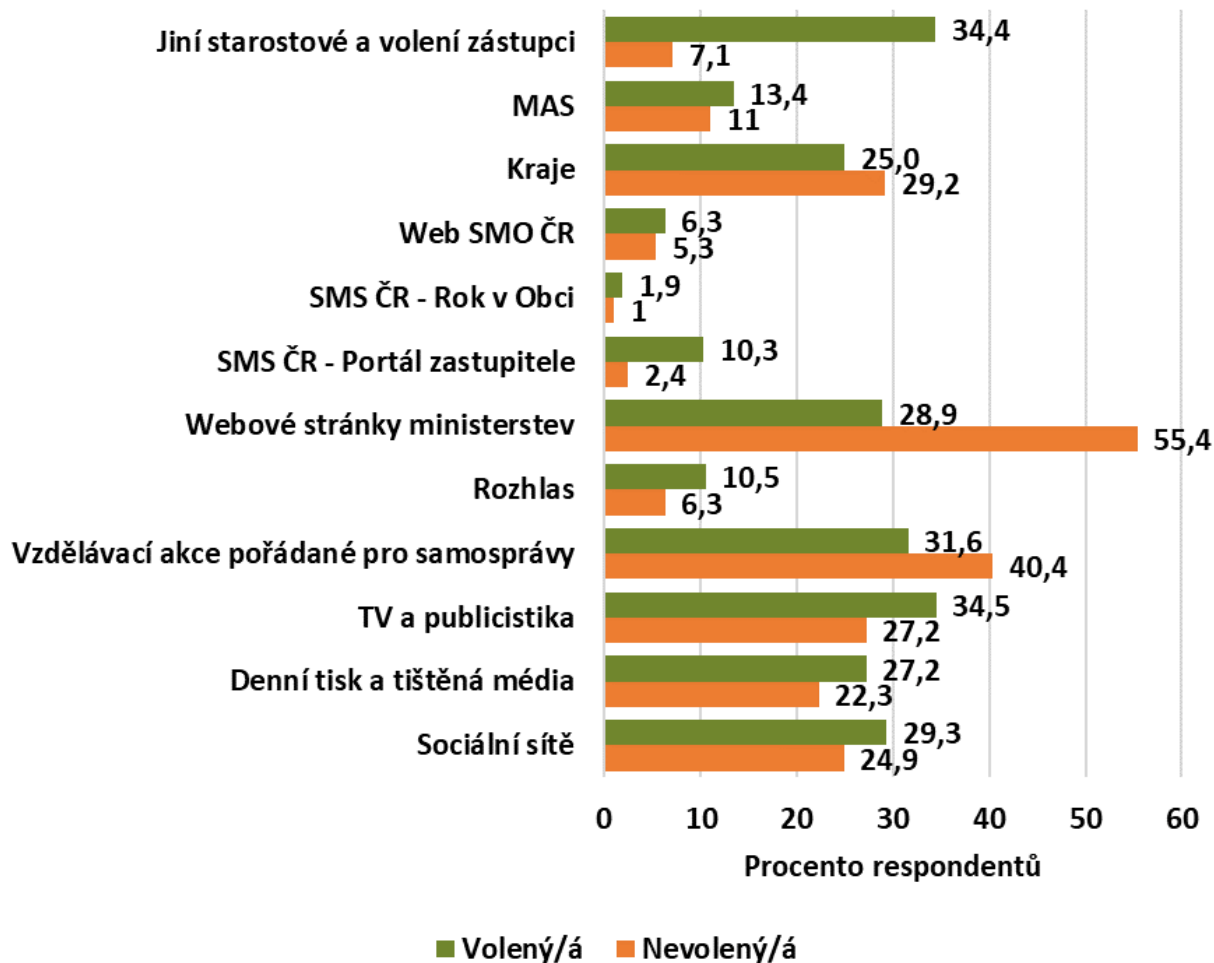
Projekt: PODPORA RESILIENCE OBCÍ VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM

Návratnost (dotazník 1)

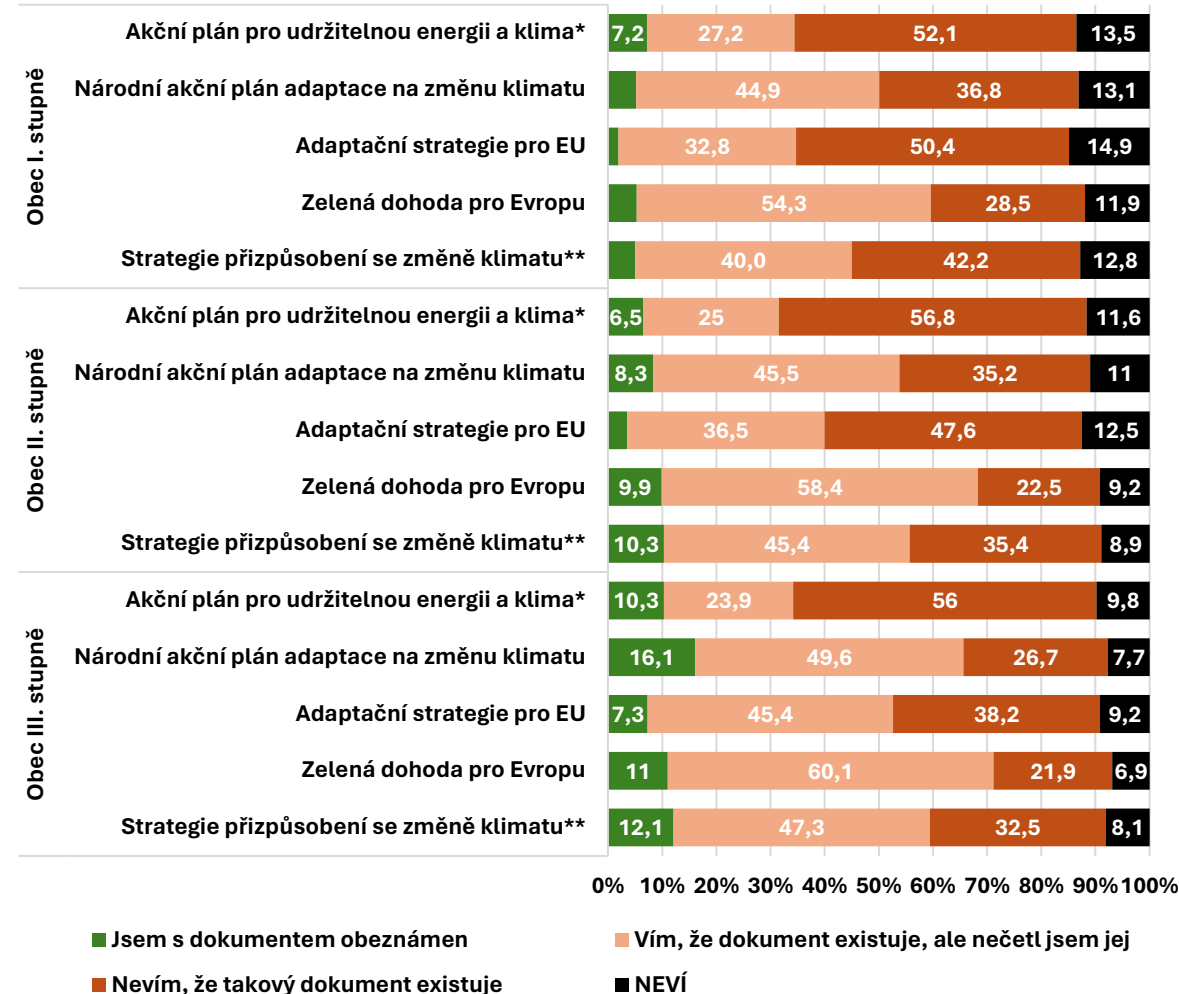

Zdroje informací

Nejčastější zdroje informací

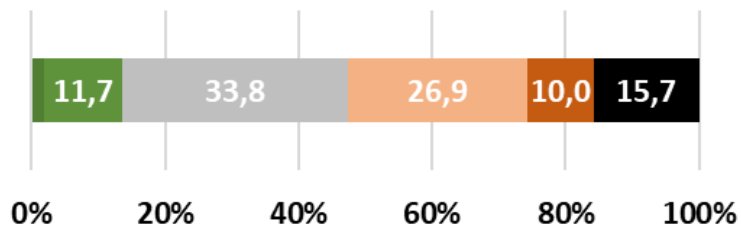

Znalost dokumentů

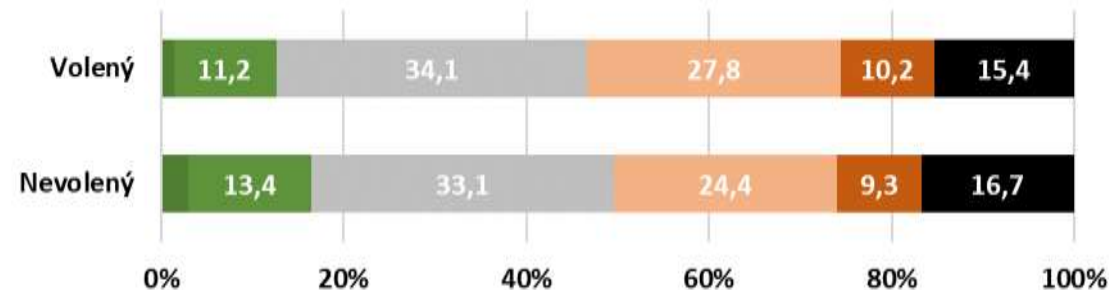

Znalost předpisů

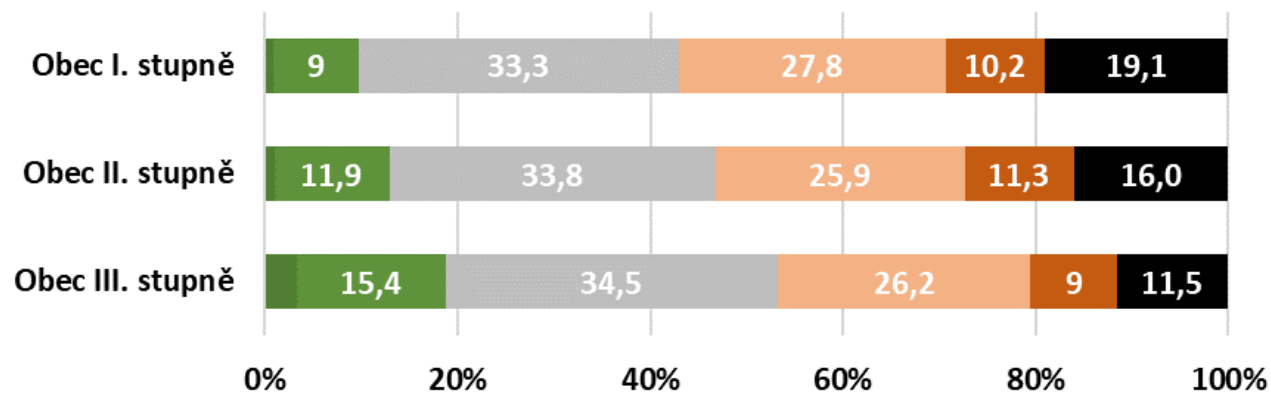
Jaké máte povědomí o předpisech a závazcích obcí v oblasti adaptace na klimatickou změnu?

■ Velmi dobré
■ Spíše dobré
■ Ani dobré, ani špatné
■ Spíše špatné
■ Velmi špatné
■ Nevím

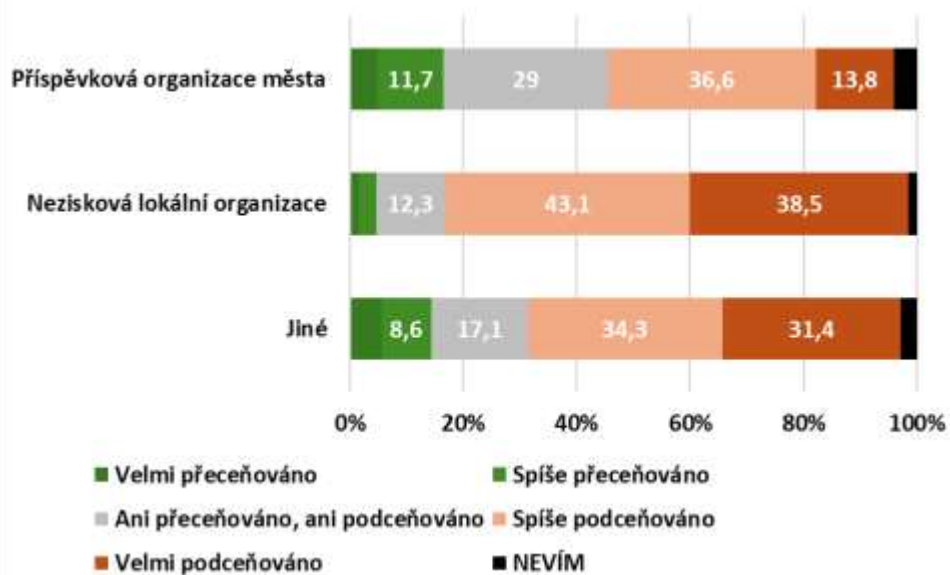
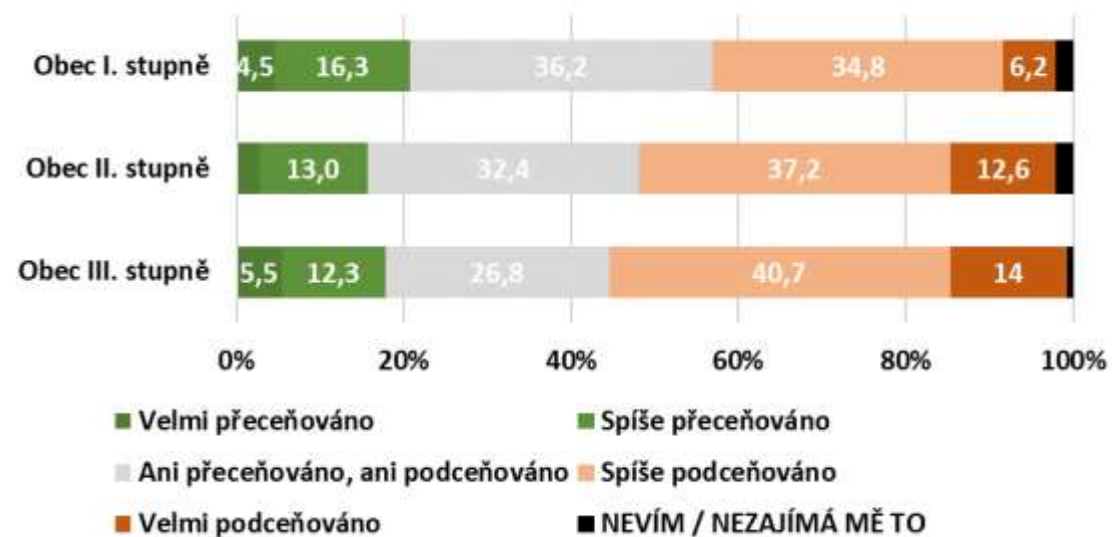
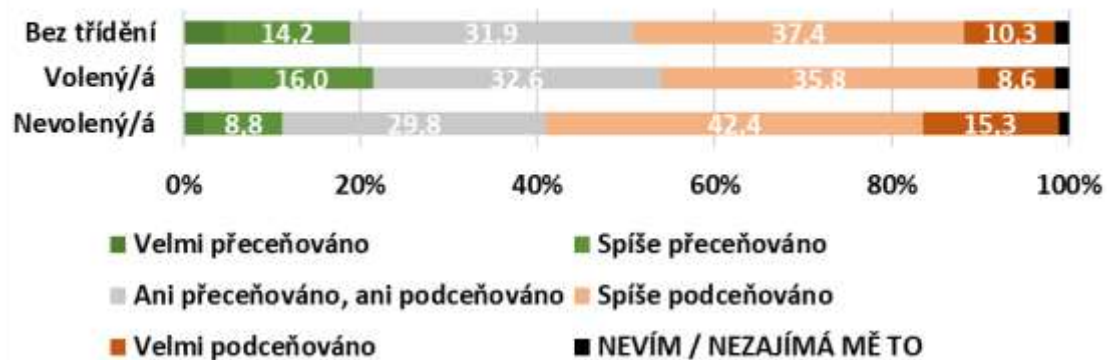
■ Velmi dobré
■ Spíše dobré
■ Ani dobré, ani špatné
■ Spíše špatné
■ Velmi špatné
■ NEVÍM / NEDOKÁŽU POSOUDIT

■ Velmi dobré
■ Spíše dobré
■ Ani dobré, ani špatné
■ Spíše špatné
■ Velmi špatné
■ NEVÍM / NEDOKÁŽU POSOUDIT

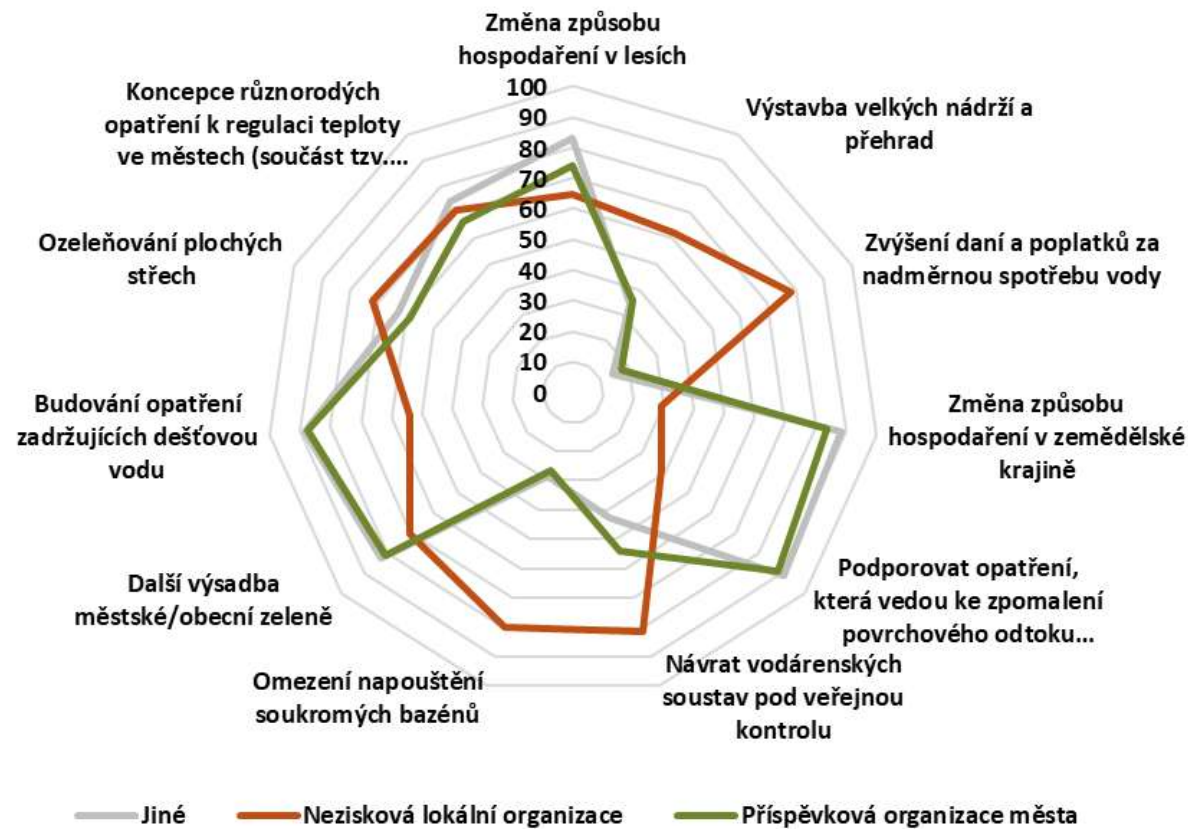
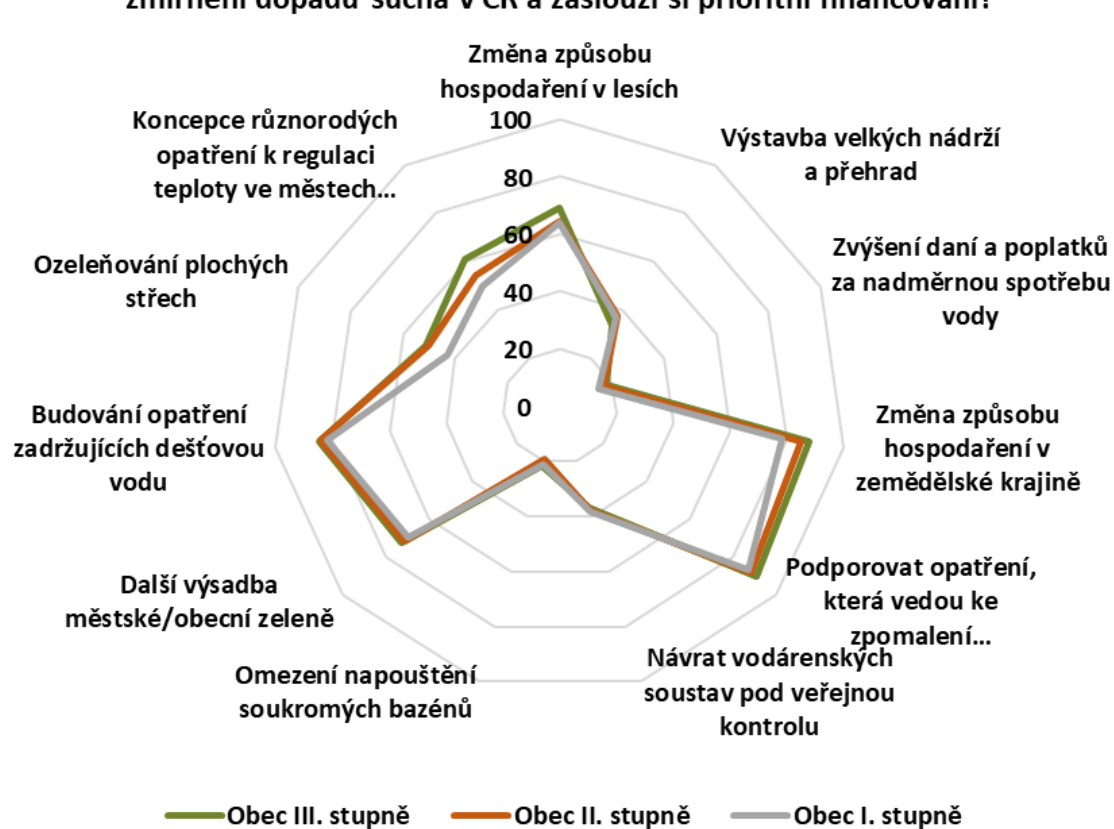
Postoje k tématům klimatické změny

Téma klimatické změny, která ohrožuje fungování sídel (krajiny i zastavěných území) i lidské společnosti, je podle Vašeho názoru v České republice

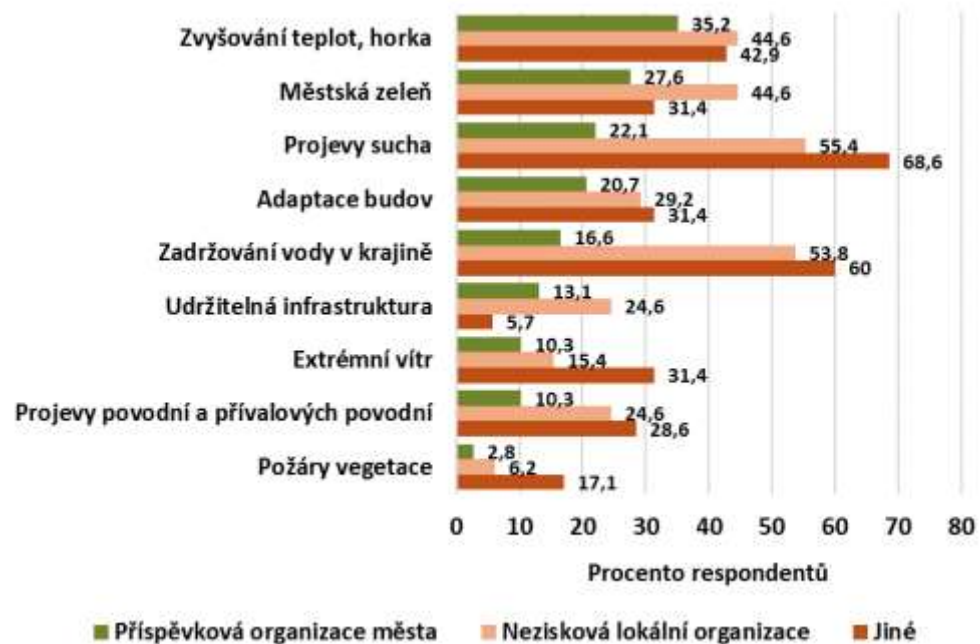
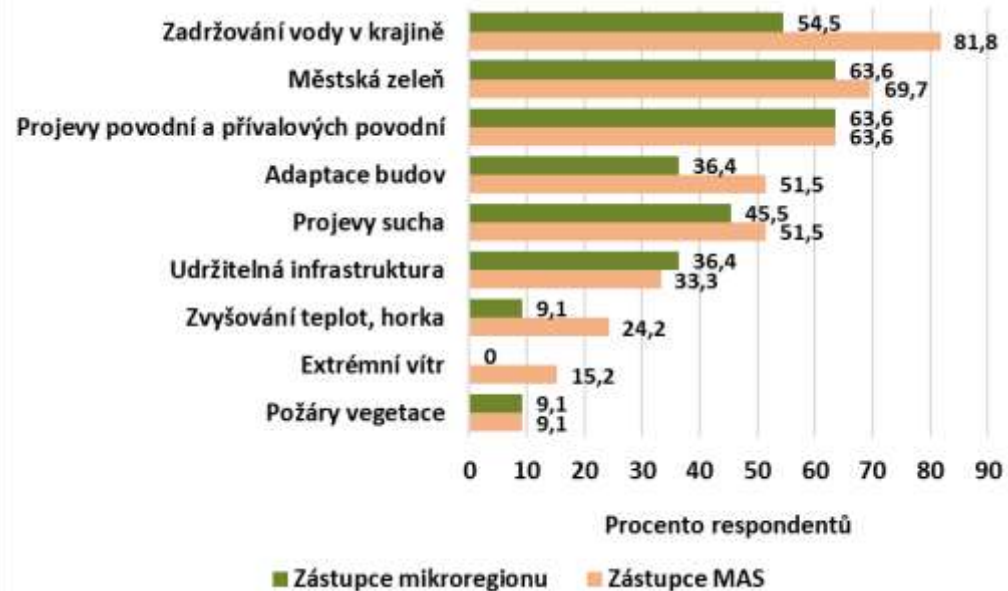
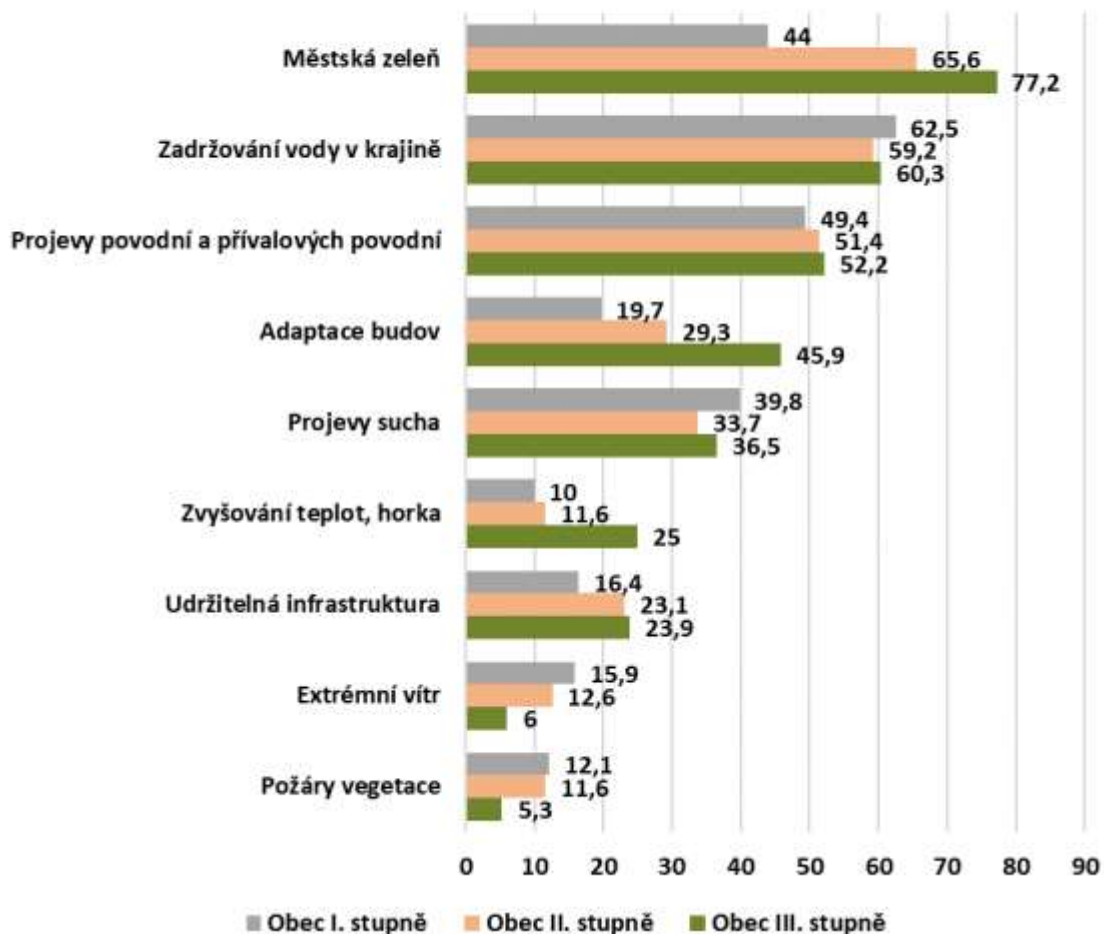
Důležitost opatření

Která z uvedených opatření považujete za taková, že mohou vést ke zmírnění dopadů sucha v ČR a zaslouží si prioritní financování?

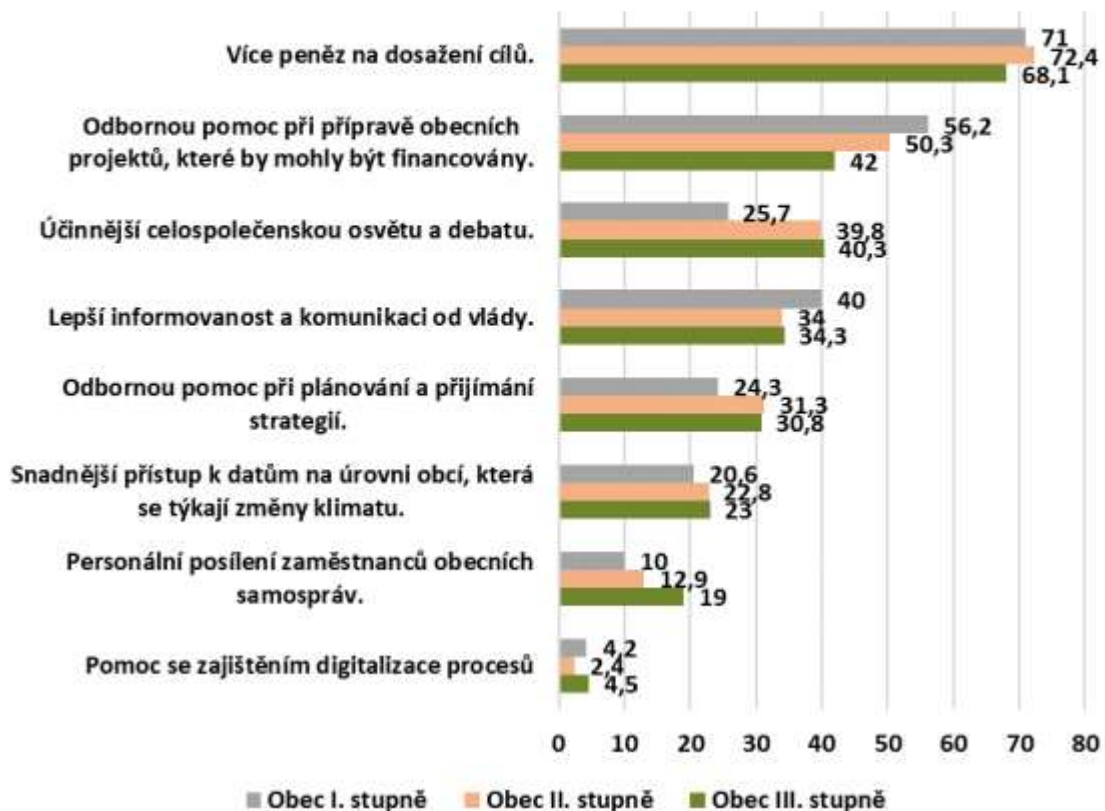
Dosavadní setkání s tématy

Během Vaší práce ve volené funkci, zaměstnání na úřadě, v práci pro MAS či mikroregionu jste se s největší pravděpodobností již setkali s tématy, které obce řeší v souvislosti s klimatickými změnami. Jde nám o to zjistit, zda některá z níže uvedených téma

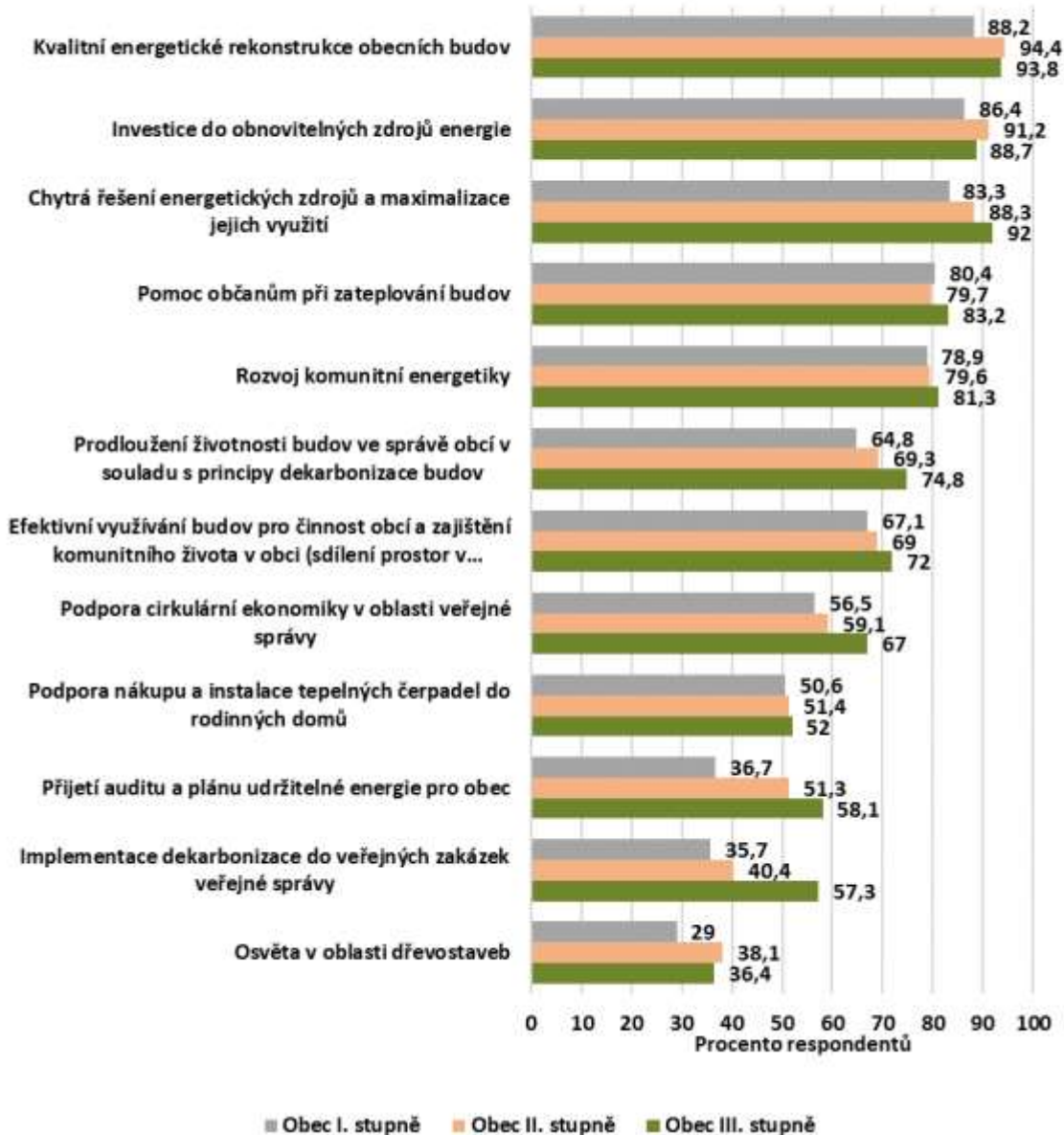

Potřebné kompetence

Rovněž obce a města se podílí na přizpůsobení se změně klimatu. Jaké kompetence a možnosti podle Vás politici na místní úrovni potřebují, aby bylo dosaženo všech cílů? (můžete uvést maximálně 3 možnosti)

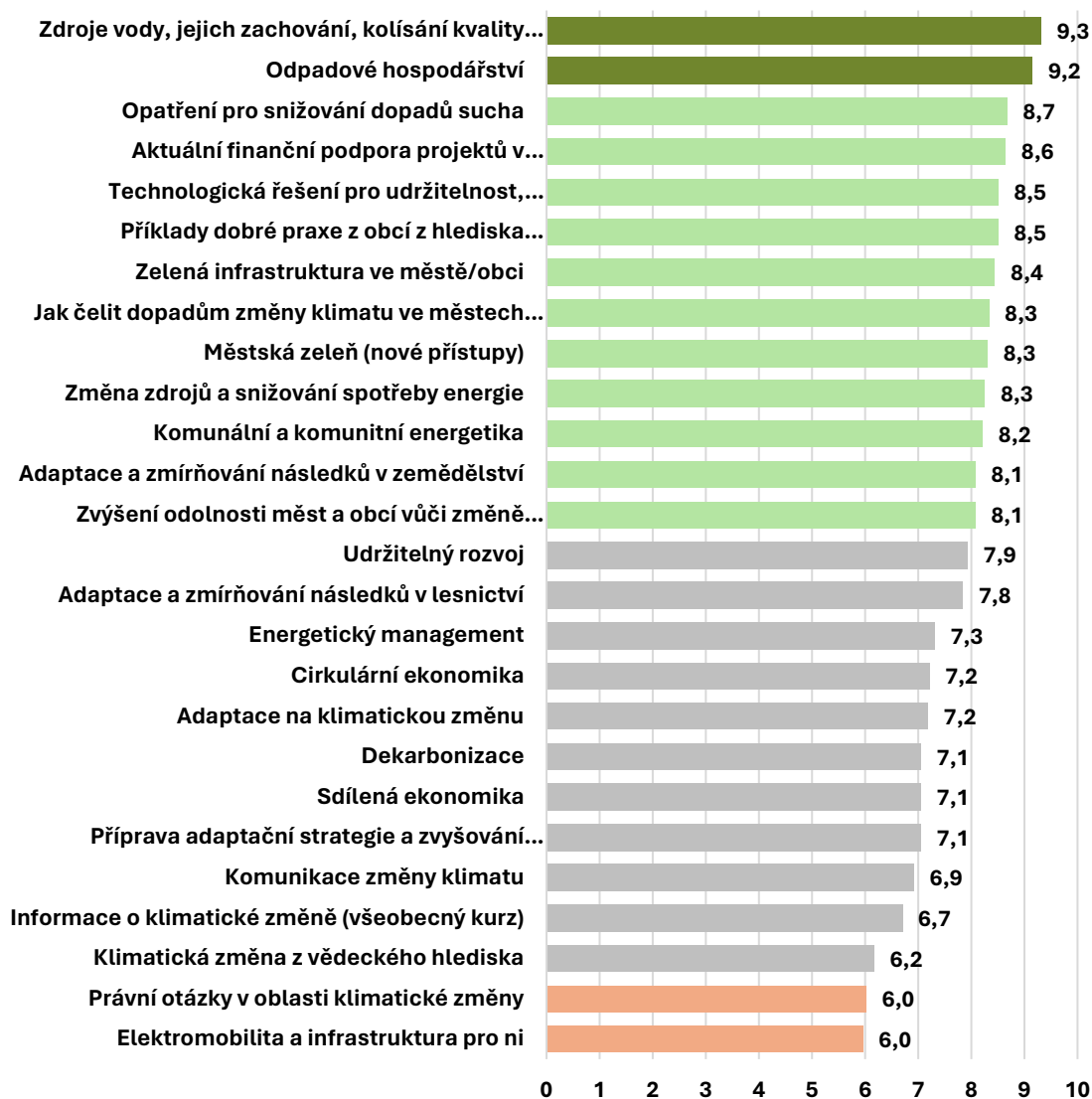

Dekarbonizace (tedy proces snižování emisí uhlíku do atmosféry) obsahuje celou škálu opatření. Která jsou pro vaši obec, případně místo bydliště nejvíce přijatelná? (můžete uvést maximálně 3 možnosti)

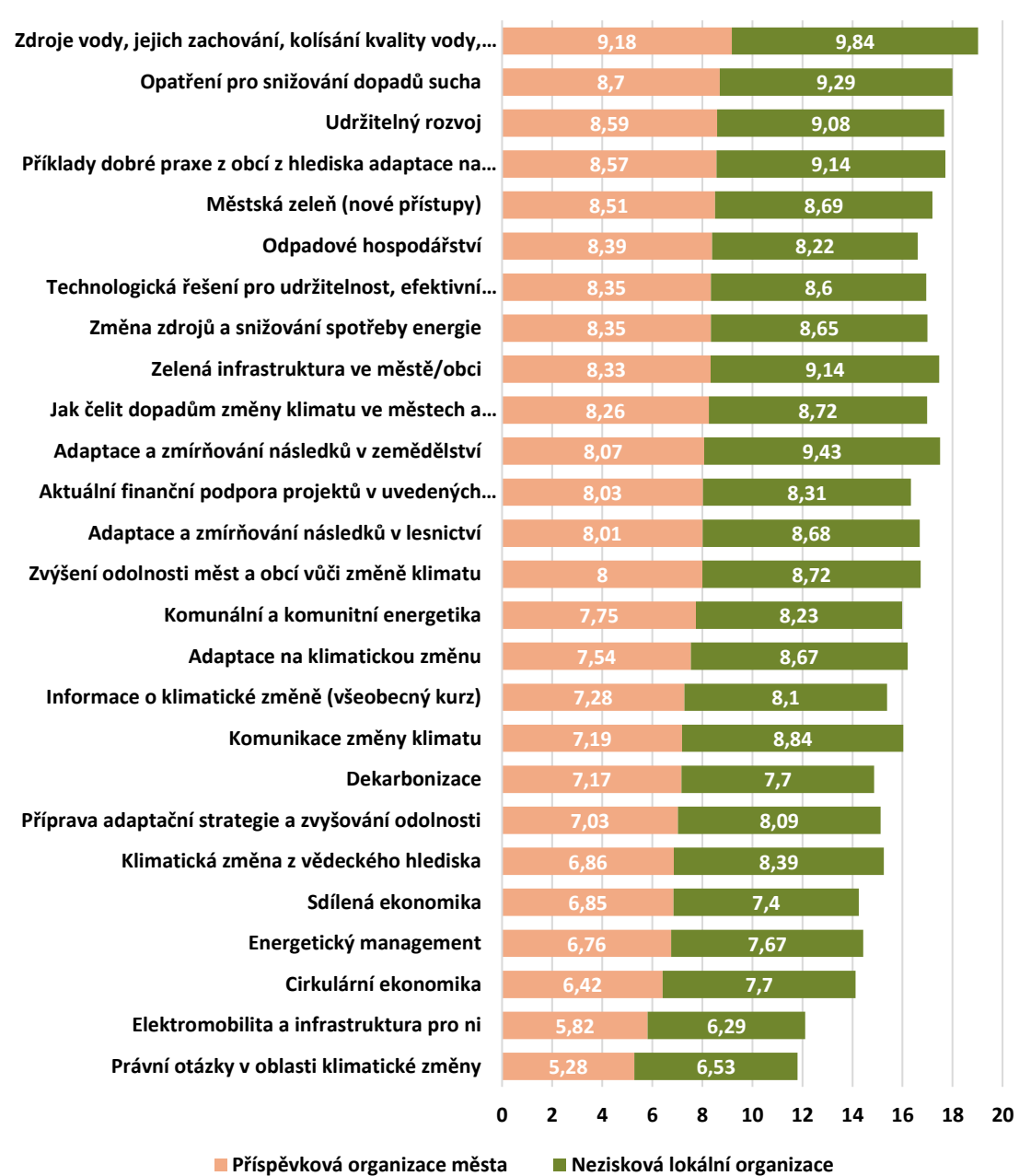
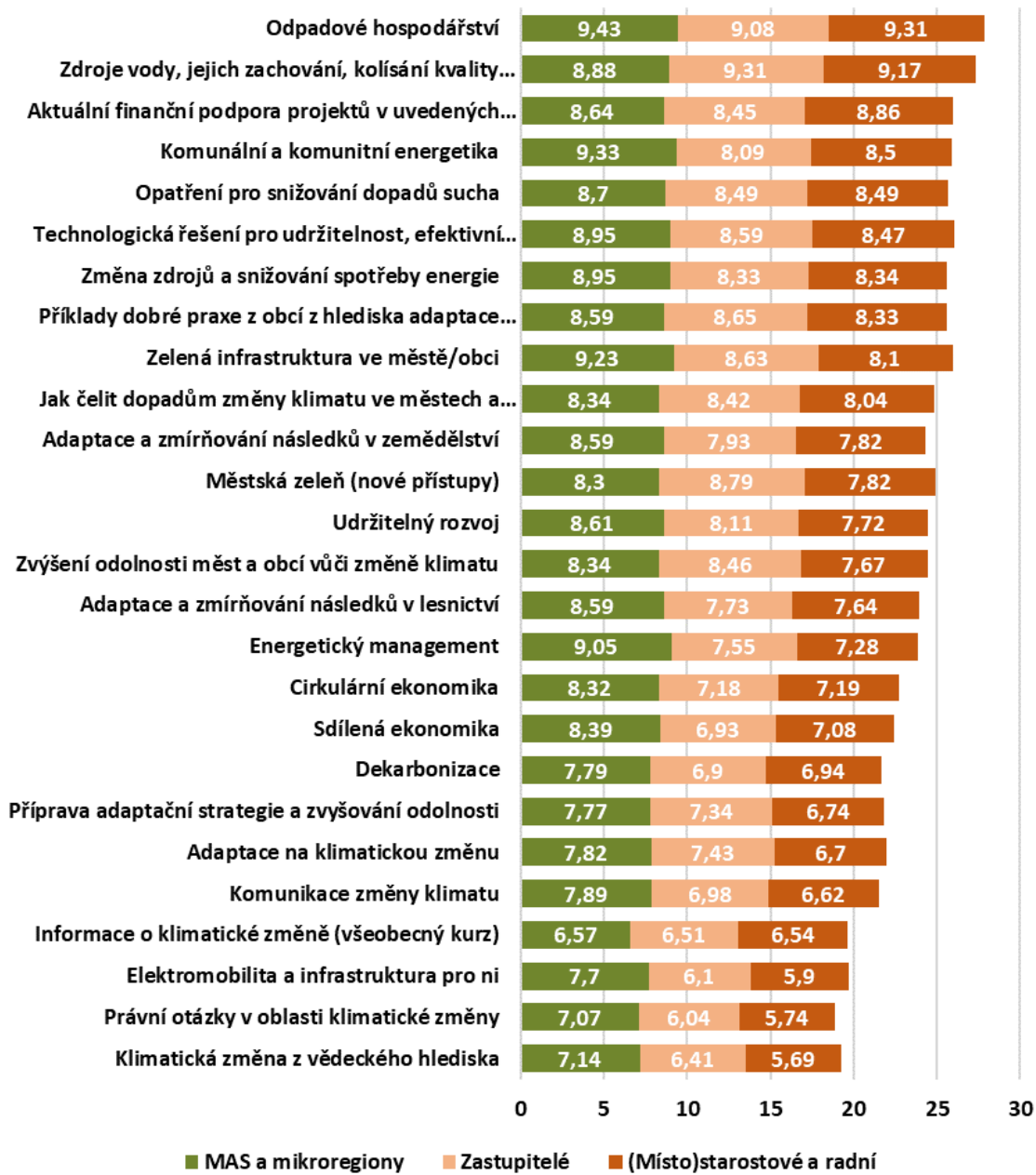
Témata vzdělávání

Priorita témat vzdělávání

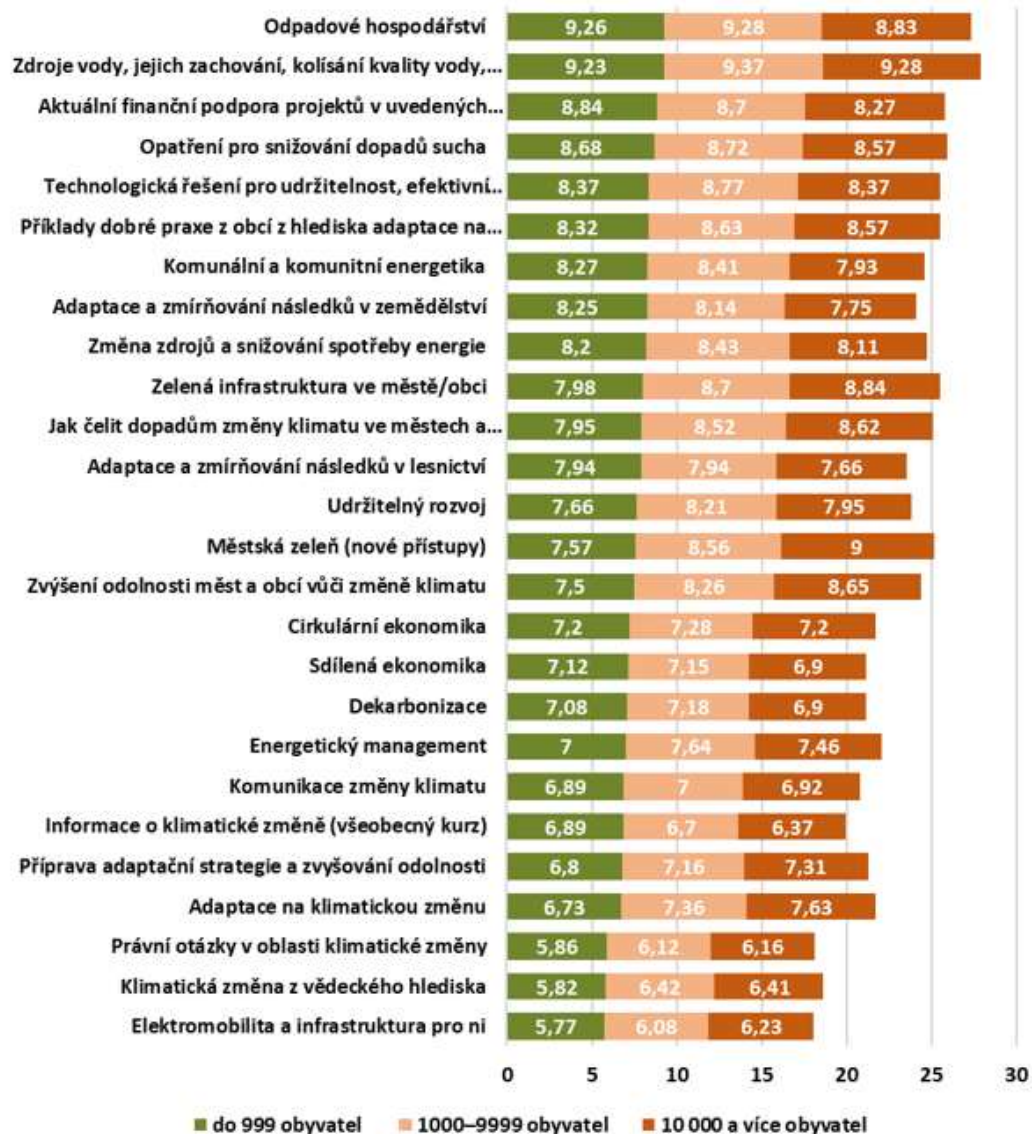

"Balíčky" témat dle faktorové analýzy

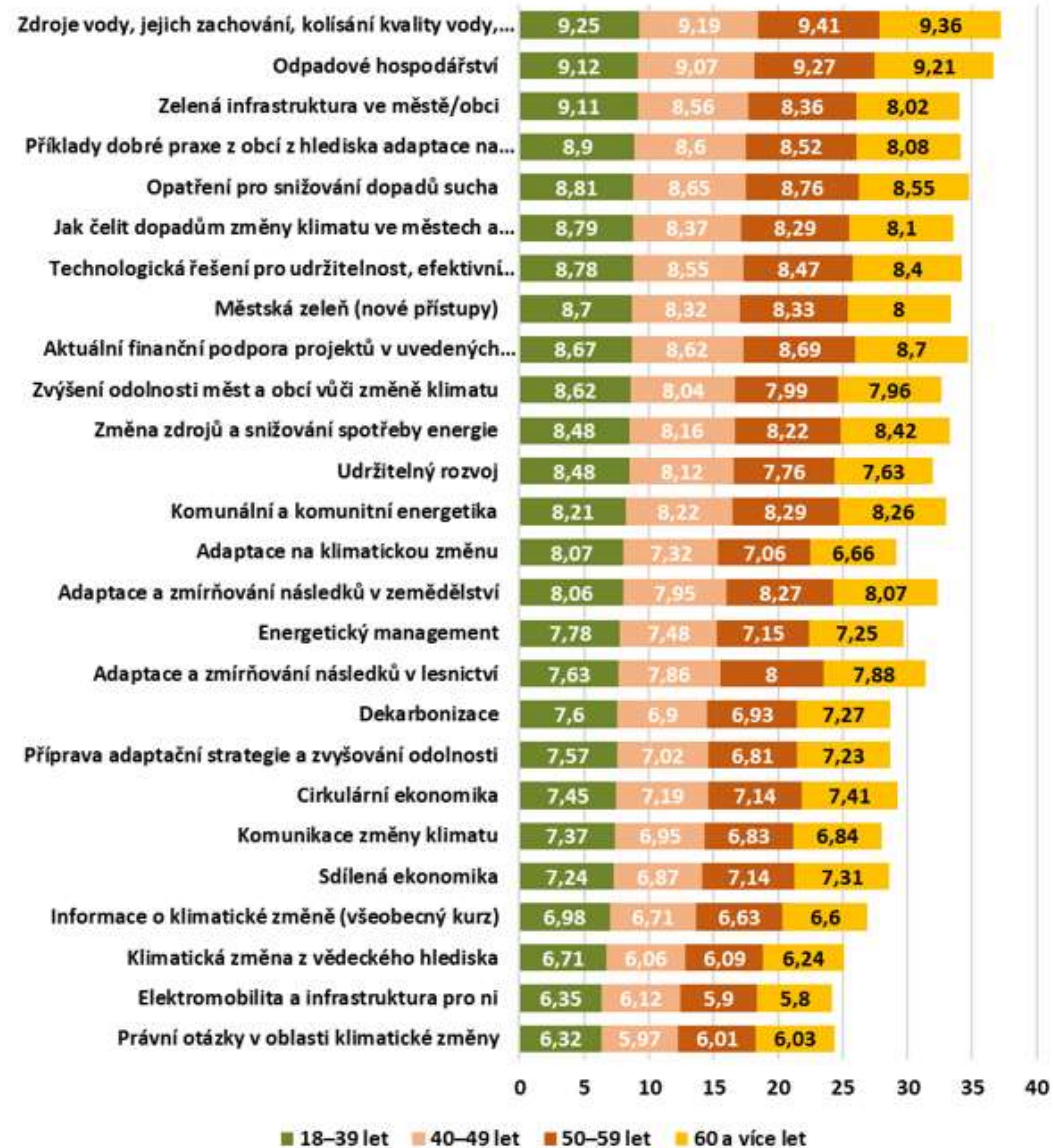
	I	II	III	IV
Adaptace na klimatickou změnu			■	
Právní otázky v oblasti klimatické změny			■	
Klimatická změna z vědeckého hlediska			■	
Udržitelný rozvoj		■		
Aktuální finanční podpora projektů v uvedených oblastech		■		
Informace o klimatické změně (všeobecný kurz)			■	
Příklady dobré praxe z obcí z hlediska adaptace na klimatickou změnu		■		
Komunikace změny klimatu			■	
Zelená infrastruktura ve městě/obci		■		
Jak čelit dopadům změny klimatu ve městech a obcích?		■		
Příprava adaptační strategie a zvyšování odolnosti			■	
Městská zeleň (nové přístupy)		■		
Zvýšení odolnosti měst a obcí vůči změně klimatu		■		
Zdroje vody, jejich zachování, kolísání kvality vody, hospodaření s vodou, voda v krajině, protipovodňová opatření				■
Adaptace a zmírňování následků v lesnictví				■
Adaptace a zmírňování následků v zemědělství				■
Opatření pro snižování dopadů sucha				■
Sdílená ekonomika	■			
Církulární ekonomika	■			
Komunální a komunitní energetika	■			
Energetický management	■			
Změna zdrojů a snižování spotřeby energie	■			
Technologická řešení pro udržitelnost, efektivní hospodaření s energiemi, udržitelností, vodou...	■			
Elektromobilita a infrastruktura pro ni	■			
Odpadové hospodářství	■			
Dekarbonizace	■			

Graf 50 Prioritní témata vzdělávání dle velikosti obcí

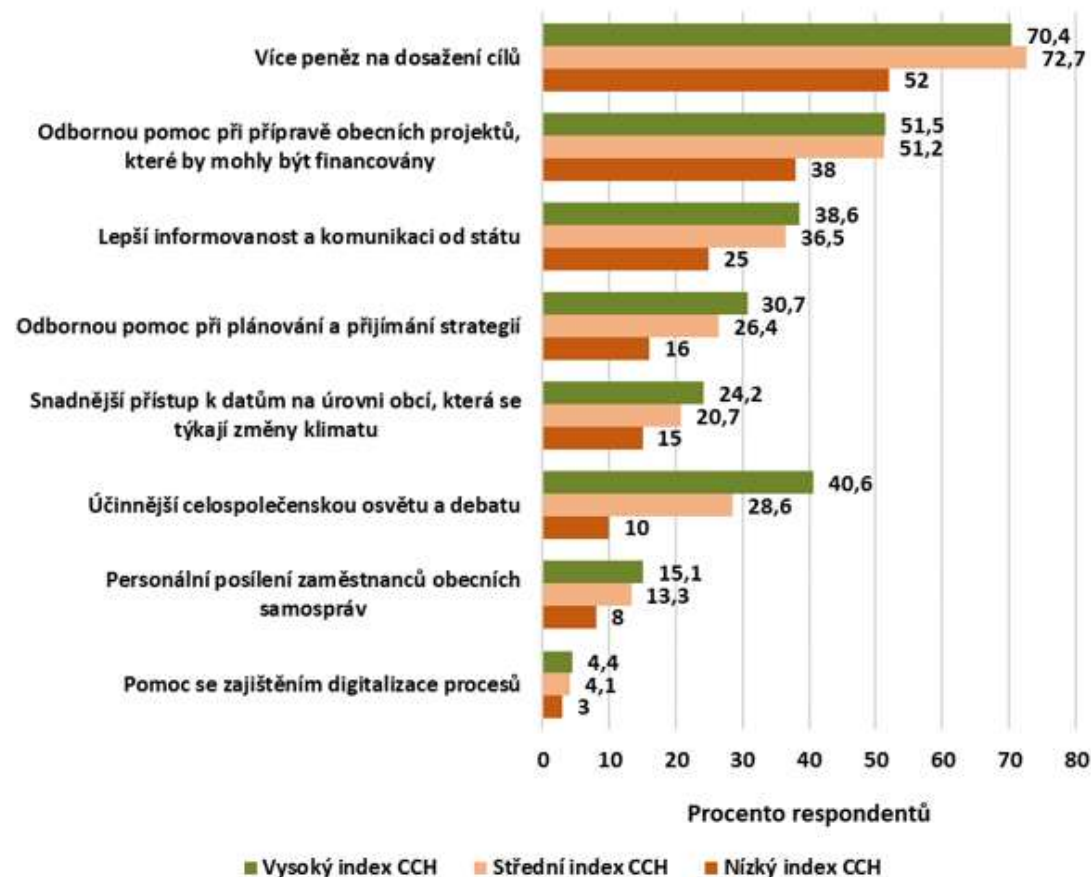

Graf 51 Prioritní témata vzdělávání dle věku respondenta

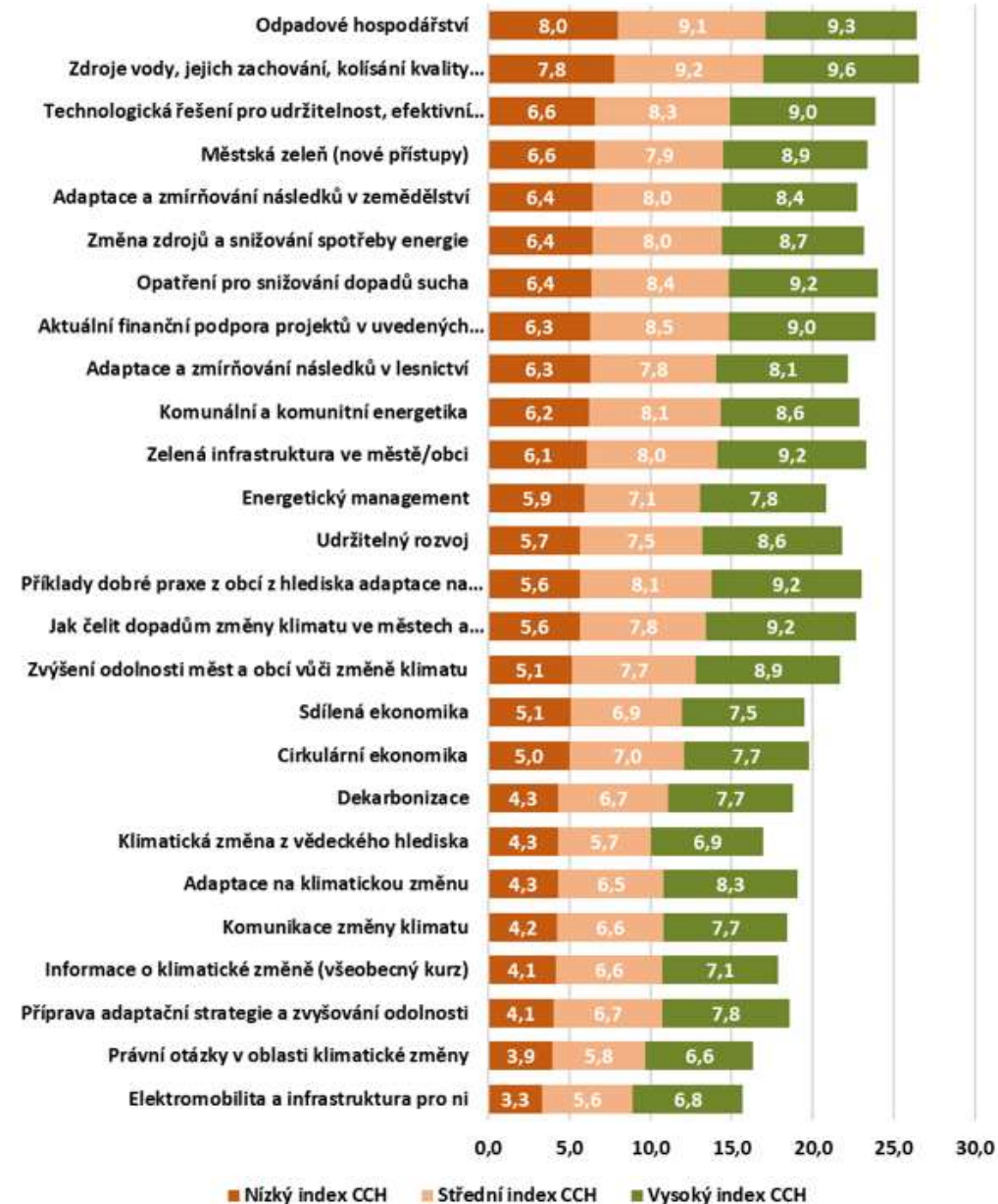

Priority vzdělávání dle CCH indexu (index klimatické změny dle postojových otázek)

Graf 53 Potřebné kompetence a podpora obcí v oblasti adaptace na klimatické změny dle skupin indexu CCH

Graf 52 Prioritní témata vzdělávání dle skupin indexu CCH

	1. téma	2. téma	3. téma	4. téma	5. téma
(Místo)starostové a radní	Odpadové hospodářství	Zdroje vody, jejich zachování, kolísání kvality vody, hospodaření s vodou, voda v krajině, protipovodňová opatření	Aktuální finanční podpora projektů v uvedených oblastech	Komunální a komunitní energetika	Opatření pro snižování dopadů sucha
Zastupitelé	Zdroje vody, jejich zachování, kolísání kvality vody, hospodaření s vodou, voda v krajině, protipovodňová opatření	Odpadové hospodářství	Městská zeleň (nové přístupy)	Příklady dobré praxe z obcí z hlediska adaptace na klimatickou změnu	Zelená infrastruktura ve městě/obci
MAS a mikroregiony	Odpadové hospodářství	Komunální a komunitní energetika	Zelená infrastruktura ve městě/obci	Energetický management	Technologická řešení pro udržitelnost, efektivní hospodaření s energiemi, udržitelnosti, vodou...
Zaměstnanci OÚ	Zdroje vody, jejich zachování, kolísání kvality vody, hospodaření s vodou, voda v krajině, protipovodňová opatření	Opatření pro snižování dopadů sucha	Zelená infrastruktura ve městě/obci	Městská zeleň (nové přístupy)	Jak čelit dopadům změny klimatu ve městech a obcích?
Neziskové lokální organizace	Zdroje vody, jejich zachování, kolísání kvality vody, hospodaření s vodou, voda v krajině, protipovodňová opatření	Adaptace a zmírňování následků v zemědělství	Opatření pro snižování dopadů sucha	Zelená infrastruktura ve městě/obci	Příklady dobré praxe z obcí z hlediska adaptace na klimatickou změnu
Příspěvkové organizace města	Zdroje vody, jejich zachování, kolísání kvality vody, hospodaření s vodou, voda v krajině, protipovodňová opatření	Opatření pro snižování dopadů sucha	Udržitelný rozvoj	Příklady dobré praxe z obcí z hlediska adaptace na klimatickou změnu	Městská zeleň (nové přístupy)

Doporučení/Summary

- V obcích v ČR se o tématu “klimatické změny” příliš nediskutuje, v obecné rovině je stranou zájmu. Nicméně konkrétní činnosti, které souvisí s adaptací na klimatickou změnu, jsou volenými představiteli řešeny. Mnohými opatřeními se zabývají zastupitelstva i starostové.
- • Postoje respondentů k tématům vzdělávání jsou velmi silně podmíněny postoji ke klimatickým změnám jako takovým. Pokud jedinec vnímá klimatické změny jako problém, staví se příznivěji i k možnostem vzdělávání. Naopak, pokud jedinec odmítá klimatické změny a podíl člověka na nich, staví se strážlivěji i k možnostem vzdělávání. Tento postoj se projevuje napříč skupinami bez významného vlivu vykonávané pozice, věku, vzdělání, typu a velikosti obce apod.
- • Respondenti napříč jednotlivými skupinami odmítají obecná témata anebo ta, která jsou hůře uchopitelná a někdy si pod nimi nelze představit konkrétní činnosti, jako je například dekarbonizace.
- • Respondenti napříč různými typy obcí mohou využít vzdělávací akce zaměřené na podání efektivních a do praxe zaměřených souhrnů z koncepčních dokumentů věnujících se problematice klimatické změny.
- • Z dat kvantitativního i kvalitativního výzkumu vyplynulo, že respondenti, zejména starostové, požadují vzdělávací aktivity, které jim pomohou při realizaci konkrétních opatření, které souvisí se změnou klimatu. Preferují kratší aktivity, případně i ty, které by je dokázaly připravit na dotace, které budou vypisovány.

Doporučení/Summary

- ● K opatřením, které souvisí s adaptací na klimatickou změnu, přistupují starostové pragmaticky a podporují je zejména tehdy, když přináší ekonomický efekt. Takovýmto způsobem by mohly být orientovány i vzdělávací kurzy.
- ● ORP neposkytují obcím dostatečnou metodickou podporu, takže ji starostové musí hledat jinde, nejčastěji u jiných starostů v okolí. Významnou roli v jejich vzdělávání hrají sousední starostové, pracovníci MAS a odborníci na danou problematiku, kteří poskytují praktické a konkrétní informace. Respondenti byli příznivě nakloněni nabídce konkrétního vzdělání, což by jim umožnilo lépe pochopit danou problematiku a efektivněji se zapojit do řešení problémů v jejich oblastech.
- ● Priority vzdělávání v oblasti správy a rozvoje obcí jsou relativně univerzální mezi různými skupinami zástupců obcí a regionů, ale existují mezi nimi i určité specifické důrazy na různá témata. U malých obcí jsou prioritními tématy zejména odpadové hospodářství, témata týkající se vody, ale také dotační příležitosti. Prioritní témata se mírně liší dle věku respondenta, zejména mezi nejmladšími a nejstaršími respondenty. Podstatný rozdíl je v akceptaci tématu zelená infrastruktura a adaptace na klimatickou změnu, ta jsou prioritou pro respondenty mezi 18 až 39 lety.